

TOBAKSFRIA BARN OCH UNGDOMAR

Ansökan om medel från länsstyrelsen till projektet "Tobaksfria barn och ungdomar" i stadsdelsområdena Enskede-Årsta-Vantör och Farsta.

Projektnamn

Tobaksfria barn och ungdomar i Enskede-Årsta-Vantör och Farsta

Huvudman

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning, Box 81, 121 22 Johanneshov

Farsta stadsdelsförvaltning, Box 113, 123 22 Farsta

Kontaktperson

Britt Widell, preventionssamordnare, telefon: 08-508 14 476 britt.widell@stockholm.se

Rita Zimmerhofer, preventionssamordnare, telefon: 08-508 18 127 rita.zimmerhofer@stockholm.se

Startdatum

1 maj 2010

Bakgrund och syfte

Stockholm stad inför under våren 2010 "Rökfri arbetstid". För att förstärka och uppmärksamma detta har Stadsdelarna Farsta och Enskede-Årsta-Vantör beslutat sig för att genomföra ett antal tobakspreventiva insatser. Bland annat kommer utbildningar kring tobaksförebyggande arbete genomföras i samarbete med A Non Smoking Generation i maj 2010. Till dessa utbildningar kommer skolpersonal, fältassistenter, nattvandrare med flera att bjudas in. Det vill säga vuxna som i sin yrkesroll eller i ett frivilligt engagemang möter ungdomar. En annan del i arbetet med att uppmärksamma "rökfri arbetstid" blir att förstärka stadsdelarnas fritidsgårdars tobaks- och drogförebyggande arbete.

Totalt börjar ca 16 000 ungdomar årligen att använda tobak. Många fler befinner sig i ett gränsland där de testat. Vi vet att nästan ingen börjar bruka tobak efter 18 års ålder. Man kan säga att fönstret mot ett möjligt tobaksbruk står öppet under ett antal dynamiska och mycket påverkbara år i våra liv. Det vill säga åren mellan 10 - 18 års ålder. Kan vi från samhällets och vuxenvärldens sida hjälpa våra ungdomar att hålla "tobaksfönstret" stängt under dessa år så kommer de med stor sannolikhet aldrig att börja använda tobak.

All forskning pekar på att "tobaksbruk smittar". Det vill säga finns tobaksbruk i de miljöer som ungdomar befinner sig i – skola, kompisgäng, föreningsliv och fritidsgårdar – så ökar risken att de börjar använda tobak. En viktig arena för det tobaksförebyggande arbetet är därför fritidsgårdarna.

Det är viktigt att se till att fritidsgårdarnas verksamhet, inne- och utemiljö, omfattas av en tydlig tobakspolicy. Därför vill Farsta och Enskede-Årsta-Vantör stadsdelar nu, i samarbete med A Non Smoking Generation, genomföra ett projekt som syftar till att stärka stadsdelarnas fritidsgårdars tobaks- och drogförebyggande arbete.

Projektet syftar till att ge fritidsgårdspersonalen motivation och verktyg att genomföra ett kunskapsbaserat och effektivt tobaksförebyggande arbete. I det ska även ungdomarna som går på

fritidsgårdarna involveras. Projektet innehåller därför såväl utbildningsinsatser för personalen som processledning av arbetet med att ta fram policys och dess implementering.

Insats och genomförande

En styrgrupp ska bildas med ansvariga avdelningschefer från båda stadsdelsförvaltningar, en representant från A Non Smoking Generation och där de två preventionssamordnarna är föredragande.

En uppstart på det tobaksförebyggande arbetet kommer att äga rum i maj 2010 på respektive stadsdel. Till föreläsningarna bjuds alla barn och ungdomsarbetare från skola, fritid, socialtjänst, kyrka och andra föreningar/frivilligorganisationer in. Utbildningen sker i två pass, ett på dagen och ett på kvällen för att göra grundutbildningen tillgänglig för så många som möjligt.

En gemensam utbildning genomförs för fritidsledarna vid Farsta och Enskede-Årsta-Vantörs fritidsgårdar. Utbildningen syftar till att dels ge fritidsledarna inspiration och motivation att ta tag i tobaksfrågan dels ge konkreta metodverktyg på hur man i sin dagliga verksamhet kan arbeta tobaks- och drogförebyggande. Utbildningen hålls av utbildare från A Non Smoking Generation som även tillhandahåller material.

Personal och ungdomar från respektive stadsdel träffas vid två tillfällen (två träffar per stadsdel) för att diskutera och arbeta fram en stadsdelsövergripande tobakspolicy för fritidsgårdarna. Arbetet leds av en projektledare från A Non Smoking Generation. Att ungdomarna själva på det här sättet involveras i policyarbetet är en framgångsfaktor för policyns framtida efterlevnad.

När policyn är klar och implementeringsarbetet på fritidsgårdarna har påbörjats får varje fritidsgård ett besök av Inspiratörer från A Non Smoking Generation. Vid besöken ges alla ungdomar som är på fritidsgården möjlighet att diskutera tobaksfrågan generellt och då även fundera kring den framtagna policyn och dess syfte. Inspiratörsbesöket stärker på så sätt medvetenheten om varför policyn har tagits fram och på vilket sätt var och en kan bidra till att färre ungdomar börjar använda tobak.

Under året kommer fritidsgårdarna att ha tobakstemat som en röd tråd i det ordinarie arbetet.

Målgrupp

Samtliga barn- och ungdomsarbetare verksamma i stadsdelarna

Fritidsgårdspersonal i Farsta och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningar

Besökande ungdomar på 15 fritidsgårdar

Samverkanspartners

A Non Smoking Generation

Förväntat resultat

- Att personalen får inspiration och kunskap för att genomföra ett tobakspreventivt arbete på sina respektive fritidsgårdar
- Att en tobakspolicy tas fram tillsammans med ungdomar
- Att tobakspolicyn implementeras på fritidsgårdarna
- Att tobaksbruket minskar i målgruppen

Projekttid

1 maj 2010-30 april 2011

Uppföljning

- För och eftermätning genom en enkät till ungdomar och personal på fritidsgårdarna
- Arbetet kommer att följas upp på personalmöten kontinuerligt under året

Implementering i ordinarie verksamhet

Det drogförebyggande arbetet ska ha en självklar plats i fritidsgårdarnas verksamhetsplan, där tobakspolicyn blir ett tydligt verktyg för att arbeta kontinuerligt med frågan framöver.